

-- Name of Journal -----

DOI:

The Facilitators of Ṭāghūt in the Qur'anic Thought of Ayatollah al-'Uzmā Khamenei (may Allah protect him)

Saideh Tallan 	Master's degree in Qur'anic and Hadith Studies, Al-Zahra University (SA), Tehran, Iran.
Elahe Hadian Rasanani * 	Associate Professor of Qur'anic Studies Dep., The University of Quran and Hadith, Tehran, Iran.

Extended Abstract

1. Introduction

From the dawn of history, the divine messengers were sent to guide humanity toward *tawhīd* (monotheism) and social justice. Yet, they were constantly confronted by groups who obstructed the path of guidance and diverted people from the truth. The Qur'an explicitly refers to these groups, describing their role in distorting reality and erecting barriers against the realization of *qisṭ* (justice).

Ayatollah al-'Uzmā Khamenei (may Allah protect him), drawing upon Qur'anic teachings, has offered a precise analysis of this phenomenon. He maintains that the establishment of a just and monotheistic society is impossible without confronting the *ṭāghūt* (idolatrous/illegitimate authority) and its allies. In his view, the structure of *ṭāghūtī* power rests upon three principal groups: al-malā'—the political and social elites who, through their media and political influence, consolidate

---

* Corresponding Author: hadian.e@hadith.ir

How to Cite: xxxxxxxx

domination; al-mutrafīn—the affluent class whose pursuit of luxury and hedonism drains society of spiritual and ethical values; and aḥbār wa-ruhbān—the compromised religious authorities who, through distorting sacred texts, lend legitimacy to oppressive rulers. Alongside them, deceived masses, shortsighted elites, mercenary mobs, and dependent media outlets form an extensive network of *tāghūt*'s facilitators, consistently opposing the prophets and movements of justice.

Research Question

Through the study of exegetical and historical sources, as well as an analysis of the Qur'anic thought of *Ayatollah al-'Uzmā Khamenei* (may Allah protect him), this research seeks to answer the following central question: Who are the facilitators of *tāghūt* in Khamenei's Qur'anic thought, and how do they operate within the structure of power to obstruct the path toward *qisṭ* (justice) and equity?

2. Literature Review

Studies on *tāghūt* and the role of groups such as al-malā', al-mutrafīn, and aḥbār wa-ruhbān have been carried out to some extent, and numerous exegetical discussions have been presented under the relevant Qur'anic verses. These works have generally examined the social, economic, and religious roles of these groups in their opposition to the prophets and their obstruction of the realization of *qisṭ* (justice). For example, a thesis entitled "*An Examination of the Relations between the Prophets and the Elites (al-malā') and the Affluent (al-mutrafīn) Based on Qur'anic Verses and Prophetic Narratives*" by Parvaneh Cheraghi (Payam Noor University, Ahvaz, 2023 [1402 AH Solar]) investigates the confrontation between structures of power and the prophets. Similarly, a study entitled "*The Portrait of the Affluent (al-mutrafīn) in the Qur'an and Nahj al-Balāghah*" by Shahnaz Ya'qubi (Faculty of Usul al-Din, 2000 [1379 AH Solar]) analyzes the ethical and behavioral characteristics of this class in Islamic texts. Another article, "*A Psychological Analysis of the Affluent (al-mutrafīn) and Corrupt Religious Scholars as Two Reference Groups in the Qur'an*" by Ali Makhdoomi and Mohammad Kāvīānī (*Islam and Psychological Studies*, no. 12, 2019 [1398 AH Solar]), addresses, from a psychological perspective, the function of these groups in the deviation of society.

Exegetical commentaries on the Qur'an and historical research have likewise provided analyses of these groups' performance. However, the triangular framework of al-malā', al-mutrafīn, and aḥbār wa-ruhbān as the principal pillars facilitating *tāghūt* was, for the first time, systematically introduced in the book *An Outline of Islamic Thought in the Qur'an (Tarḥ-e Kollī-ye*

Andīsheh-ye Eslāmī dar Qur'ān) by Ayatollah al-'Uzmā Khamenei (may Allah protect him). This approach, which identifies the three groups as the essential supports of *tāghūtī* domination and instruments of diverting society from the path of *tawhīd*, has not been independently examined within such a conceptual framework in academic studies.

Building upon this theoretical framework, the present study seeks to analyze the role of these three groups in the engineering of *tāghūtī* power and in distorting the path of divine guidance from the perspective of the Qur'an and the thought of the Supreme Leader. Moreover, by exploring the role of the intermediary executors of *tāghūt*, it aims to present a more comprehensive picture of the hegemonic network of domination

3. Methodology

This study employs an exegetical-analytical approach (*tahlīl tafsīrī*) to examine the mechanisms of *tāghūtī* domination and the role of its facilitating groups. Data were collected from three domains: first, Qur'anic verses related to the concepts of *tāghūt*, *al-malā'*, *al-mutrafīn*, and *aḥbār wa-ruhbān*; second, authoritative exegetical and historical sources in order to contextualize these concepts within both Qur'anic and historical frameworks; and third, the works and statements of Ayatollah al-'Uzmā Khamenei (may Allah protect him), especially his book *An Outline of Islamic Thought in the Qur'an* and his Qur'anic commentaries.

The method of analysis is based on thematic exegesis (*tafsīr mawḍū'ī*) in conjunction with conceptual analysis of thought, meaning that the key concepts were extracted, categorized, and re-read within the intellectual framework of Khamenei's Qur'anic thought. Through this process, the position and function of the groups facilitating *tāghūt* within the structure of domination are clarified

4. Results

The findings of this research indicate that in the Qur'an, as well as in the analyses of Ayatollah al-'Uzmā Khamenei (may Allah protect him), *tāghūt* does not merely denote a despotic individual, but rather a complex and multilayered system of domination that is consolidated through the cooperation of specific social groups. Its three principal pillars are: *al-malā'*, the political and aristocratic elites who obstruct the path of guidance; *al-mutrafīn*, the affluent and pleasure-seeking class who divert society from divine ideals; and *aḥbār wa-ruhbān*, the dependent religious scholars who, by distorting religion, provide legitimacy to oppressive rulers.

These pillars, by falsifying truth and manipulating public opinion, create the conditions for the perpetuation of domination. In addition, deceived masses, shortsighted elites, mercenary mobs, and dependent media outlets also play a

significant role in reinforcing *tāghūtī* power. According to this contemporary re-reading of Qur'anic principles, *tāghūt* consistently operates as a socio-cultural and media-based network, and recognizing this system is a prerequisite for the realization of a monotheistic and just society

5. Discussion

In the Qur'anic analysis of *Ayatollah al-'Uzmā Khamenei* (may Allah protect him), *tāghūt* is understood less as an individual entity and more as a networked and organized structure. This analysis demonstrates that *tāghūtī* domination does not rely solely on political power; rather, it is reproduced and perpetuated through the mobilization and interconnection of economic, cultural, and religious forces that serve the *tāghūtī* system, and through instruments such as media and the distortion of truth. Compared to traditional interpretations, this approach opens a new horizon for the social understanding of Qur'anic concepts and underscores the necessity of formulating strategies of cultural resistance in contemporary societies

6. Conclusion

Grounded in Qur'anic verses and the analyses of *Ayatollah al-'Uzmā Khamenei* (may Allah protect him), this study has presented a coherent framework for understanding the structure of *tāghūtī* domination. Its principal contribution lies in demonstrating that *tāghūt* is not merely an individual ruler, but an organized network of political, economic, cultural, and religious forces in the service of tyranny, which through collaboration and alliance divert society from the path of *tawhīd* and justice. Recognizing this mechanism is crucial both for analyzing the history of societies and for confronting contemporary systems of domination, and it highlights that resisting *tāghūt* requires social awareness, cultural resilience, and collective effort to realize a monotheistic and just community.

Keywords: Qur'anic Thought, *Ayatollah Khamenei*, *Tāghūt*, *al-Malā'*, *al-Mutrafīn*, *Aḥbār wa-Ruhbān*

تسهیل‌کنندگان امر طاغوت در اندیشه قرآنی حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مُدَّ ظُلُّهُ الْعَالِي)

سعیده تلان 	دانش آموخته کارشناسی ارشد رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه الزهراء (س)، تهران، ایران.
الهه هادیان رسنایی *	دانشیار گروه قرآن، دانشکده علوم و معارف قرآن، دانشگاه قرآن و حدیث، تهران، ایران.

چکیده مبسوط

۱. مقدمه

از آغاز تاریخ، پیامبران الهی برای هدایت بشر به سوی توحید و عدالت اجتماعی مبعوث شدند؛ با این حال، همواره با کارشکنی گروه‌هایی روبه‌رو بوده‌اند که مسیر هدایت را منحرف می‌کردند. قرآن کریم به روشنی از این گروه‌ها یاد کرده و نقش آن‌ها را در تحریف حقیقت و ایجاد موانع در برابر تحقق قسط و عدالت بیان کرده است. حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مُدَّ ظُلُّهُ الْعَالِي) با تکیه بر آموزه‌های قرآنی، تحلیل دقیقی از این پدیده ارائه کرده‌اند.

ایشان بر این باورند که تحقق جامعه توحیدی و عادلانه بدون مبارزه با طاغوت و هم‌پیمانان آن امکان‌پذیر نیست. بر اساس این نگاه، ساختار قدرت طاغوتی بر سه گروه اصلی استوار است: ملأ، یعنی نخبگان سیاسی و اجتماعی که با نفوذ رسانه‌ای و سیاسی

نویسنده مسئول: hadian.e@hadith.ir

How to Cite: xxxxxxxx

خود سلطه را تثبیت می‌کنند؛ مترفین، صاحبان ثروت و سرمایه که با ترویج رفاه‌زدگی و لذت‌گرایی جامعه را از ارزش‌های الهی تهی می‌سازند؛ و احبار و رهبان، عالمان دینی وابسته‌ای که با تحریف متون مقدس، مشروعیت‌بخش حاکمان جور می‌شوند. این سه ضلع اصلی، در کنار عوام فریب‌خورده، نخبگان بی‌بصیرت، اوباش مزدور و رسانه‌های وابسته، شبکه‌ای گسترده از تسهیل‌کنندگان طاغوت را تشکیل می‌دهند که همواره در برابر پیامبران و حرکات‌های عدالت‌خواهانه ایستاده‌اند.

پرسش‌های پژوهش

در این پژوهش، با بررسی منابع تفسیری، تاریخی و تحلیل اندیشه قرآنی آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مَدَّ ظِلُّهُ الْعَالِي)، به این پرسش اساسی پاسخ داده می‌شود که: تسهیل‌کنندگان امر طاغوت در اندیشه قرآنی آیت‌الله خامنه‌ای (مَدَّ ظِلُّهُ الْعَالِي) چه کسانی هستند و چگونه در ساختار قدرت و مسدود کردن مسیر تحقق قسط و عدالت نفوذ می‌کنند؟

۲. پیشینه پژوهش

درباره مباحث مربوط به طاغوت و نقش گروه‌هایی چون ملأ، مترفین و احبار و رهبان، تاکنون پژوهش‌هایی صورت گرفته است و ذیل آیات مربوطه نیز مباحث تفسیری متعددی بیان شده است. این مطالعات عموماً به بررسی نقش اجتماعی، اقتصادی و دینی این گروه‌ها در تقابل با پیامبران و جلوگیری از تحقق عدالت و قسط پرداخته‌اند. برای نمونه، پایان‌نامه‌ای با عنوان «بررسی چگونگی روابط انبیاء با ملأ و مترفین بر مبنای آیات قرآن و قصص انبیاء» توسط پروانه چراغی (دانشگاه پیام نور اهواز، ۱۴۰۲) به بررسی تقابل ساختارهای قدرت با انبیاء پرداخته است. همچنین، پژوهشی با عنوان «سیمای مترفین در قرآن و نهج البلاغه» اثر شهناز یعقوبی (دانشکده اصول‌الدین، ۱۳۷۹) به تحلیل ویژگی‌های اخلاقی و رفتاری این طبقه در متون دینی اختصاص دارد. در مقاله‌ای دیگر با عنوان «تحلیل روان‌شناختی مترفین و عالمان فاسد به عنوان دو گروه مرجع در قرآن کریم» نوشته علی مخدومی و محمد کاویانی (مجله اسلام و پژوهش‌های روان‌شناختی، ش ۱۲،

نام خانوادگی نویسنده اول و دوم (بیش از دو نویسنده نام خانوادگی نویسنده اول و همکاران | ۷

۱۳۹۸)، از منظر روان‌شناختی به کارکرد این دو گروه در منحرف‌سازی جامعه پرداخته شده است.

در تفاسیر قرآن و تحقیقات تاریخی نیز تحلیل‌هایی درباره عملکرد این گروه‌ها انجام شده، اما طرح موضوع سه‌ضلعی ملاء، مترفین و احبار و رهبان به‌عنوان اضلاع اصلی تسهیل‌کننده امر طاغوت، برای نخستین بار در کتاب «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن» توسط حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مَدَّ ظِلُّهُ الْعَالِي) مطرح شده است. این رویکرد که سه گروه یاد شده را به‌عنوان ارکان تثبیت قدرت طاغوت و ابزار انحراف جامعه از مسیر توحید معرفی می‌کند، با چنین چارچوب مفهومی و منظومه تحلیلی به‌صورت مستقل در تحقیقات علمی بررسی نشده است.

این پژوهش، با تکیه بر این چارچوب نظری، تلاش دارد که جایگاه این سه گروه را در مهندسی قدرت طاغوتی و تحریف مسیر هدایت از نگاه قرآن و اندیشه مقام رهبری بررسی کند. افزون بر این، با تحلیل نقش واسطه‌های اجرایی طاغوت، تصویری جامع‌تر از شبکه قدرت‌های استکباری ارائه می‌شود.

۳. روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش با رویکرد تحلیل تفسیری به واکاوی سازوکارهای سلطه طاغوت و نقش گروه‌های تسهیل‌کننده آن پرداخته است. داده‌ها از سه حوزه گردآوری گردید: نخست، آیات قرآن کریم مرتبط با مفاهیم طاغوت، ملاء، مترفین و احبار و رهبان؛ دوم، منابع تفسیری و تاریخی معتبر به‌منظور تبیین زمینه‌های قرآنی و تاریخی این مفاهیم؛ و سوم، آثار و بیانات آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مَدَّ ظِلُّهُ الْعَالِي)، به‌ویژه کتاب طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن و تفاسیر ایشان. روش تحلیل بر پایه تفسیر موضوعی در پیوند با تحلیل اندیشه‌ای سامان یافته است؛ بدین معنا که مفاهیم کلیدی استخراج، دسته‌بندی و در منظومه اندیشه قرآنی معظم‌له بازخوانی شدند تا جایگاه و کارکرد گروه‌های تسهیل‌کننده امر طاغوت در ساختار سلطه تبیین گردد.

۴. یافته‌ها

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که طاغوت در قرآن و در تحلیل‌های مقام معظم رهبری (مدّ ظلّه العالی)، صرفاً فردی مستبد نیست، بلکه نظامی پیچیده و چندلایه از سلطه است که با همکاری گروه‌های خاص تثبیت می‌شود. سه رکن اصلی آن عبارت‌اند از: ملاً، نخبگان سیاسی و اشرافی که مسیر هدایت را سد می‌کنند؛ مترفین، ثروتمندان لذت‌گرا که جامعه را از آرمان‌های الهی دور می‌سازند؛ و احبار و رهبان، عالمان وابسته‌ای که با تحریف دین، مشروعیت‌بخش حاکمان جور می‌شوند. این اضلاع، با تحریف حقیقت و کنترل افکار عمومی، بستر تداوم سلطه را فراهم می‌سازند. افزون بر آنان، عوام فریب‌خورده، نخبگان بی‌بصیرت، اوباش مزدور و رسانه‌های وابسته نیز در تقویت قدرت طاغوتی نقش دارند. بر اساس این بازخوانی معاصر از گزاره‌های قرآنی، طاغوت همواره در قالب شبکه‌ای اجتماعی، فرهنگی و رسانه‌ای عمل می‌کند و شناخت این منظومه شرط تحقق جامعه توحیدی و عادلانه است.

۵. بحث

طاغوت در تحلیل قرآنی آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدّ ظلّه العالی)، بیش از آنکه مصداقی فردی داشته باشد، ساختاری شبکه‌ای و سازمان‌یافته است. این تحلیل نشان می‌دهد که سلطه طاغوتی صرفاً بر قدرت سیاسی تکیه ندارد، بلکه با به‌کارگیری و پیوند نیروهای اقتصادی، فرهنگی و دینی در خدمت نظام طاغوت، و از طریق ابزارهایی چون رسانه و تحریف حقیقت، بازتولید و استمرار می‌یابد. این رویکرد، نسبت به برداشت‌های سنتی، افق تازه‌ای برای فهم اجتماعی مفاهیم قرآنی می‌گشاید و بر ضرورت طراحی راهبردهای مقاومت فرهنگی در جوامع معاصر تأکید دارد.

۶. نتیجه‌گیری

این پژوهش با تکیه بر آیات قرآن و تحلیل‌های آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدّ ظلّه العالی)، چارچوبی منسجم برای شناخت ساختار سلطه طاغوتی ارائه کرد. دستاورد اصلی آن، تبیین این نکته است که طاغوت نه صرفاً یک فرد، بلکه شبکه‌ای سازمان‌یافته از نیروهای سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و دینی در خدمت طاغوت است که با همکاری و هم‌پیمانی، جامعه را از مسیر توحید و عدالت منحرف می‌سازد. فهم این سازوکار، هم در تحلیل تاریخ جوامع و هم در مواجهه با نظام‌های سلطه معاصر کاربرد دارد و نشان می‌دهد که مقابله با طاغوت نیازمند بصیرت اجتماعی، مقاومت فرهنگی و تلاش جمعی برای تحقق جامعه توحیدی است.

کلیدواژه‌ها: قرآن، آیت‌الله خامنه‌ای، طاغوت، ملأ، مترفین، احبار و رهبان